

РЕШЕНИЕ

№ 105

гр. Силистра, 13.10.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – СИЛИСТРА в публично заседание на тринадесети септември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Добринка С. Стоева

при участието на секретаря Ели Ст. Николова
като разгледа докладваното от Добринка С. Стоева Гражданско дело №
20213400100343 по описа за 2021 година

и за да се произнесе, взе предвид следното:

Искове с правно основание пр. осн-е чл.45 във вр.с чл. 51 и чл.52 от ЗЗД и чл.86 ЗЗД.

Ищците М. А. М. и М. С. М., двамата от с. Черник, твърдят, че синът им Б. М. С. е починал при злополука, настъпила при извършване от него на строително-монтажни работи на незаконния строеж на ответниците Х. Н. А. и С. А. А., двамата от гр. Дулово, без спазване на задължителните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд. Твърдят, че последните през месец август 2020г. започват изграждането на втори етаж над съществуващия първи жилищен от къщата им, без да са се снабдили с необходимите строителни книжа, посочени в Закона за устройство на територията /ЗУТ/ и подзаконовите нормативни актове, уреждащи тази материя, като наред с това не са спазили и разпоредбите на Наредба №2/22.03.2000г. за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд при извършване на строително-монтажни работи, като на работниците не са осигурени лични предпазни средства и специално работно облекло и не са взети нужните мерки за недопускане увреждане на трети лица вследствие на извършваните строително-монтажни работи. Твърдят, че Билгин няколко дни преди инцидента е започнал работа на процесния строеж по молба на майката на ответницата, ходейки там сутрин и прибирайки се в късния следобед. Твърдят, че и на 13.08.2020г. около 16 ч. за пореден ден синът им е бил на строежа, заедно с още трима работещи на него - ответникът, С. Г. /приятел на ответника/ и още един мъж, чиято самоличност не им е известна, като там са били и съпругата на ответника и майка й. През това време Билгин се качил на втория етаж, където били и останалите работници, вероятно, за да свърши възложена му задача, изгубил равновесие и паднал от височина почти 6 метра.

Твърдят, че от назначените съдебно-медицински експертизи по ДП № 37/2020 г., образувано по описа на ОСЛО при ОП- Силистра, е установено, че причина за смъртта е именно травмата от падането, като лицето не е употребило алкохол и не е било алкохолно повлияно.

Сочат, че са налице са всички кумулативни, обективни елементи от фактическия състав на

чл. 45 от ЗЗД, поради което молят да бъдат осъдени Х. Н. А. и С. А. А., в качеството им на собственици на недвижимия имот, находящ се в гр. Дулово, ул. Шуменско шосе № 55, в който се е извършвал незаконен строеж, без спазване на задължителните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд при извършване на строително-монтажни работи, да заплатят на М. А. М. и на М. С. М. сумата от 50 000 лв., като частична от 100 000 лв., за всеки от тях, ведно със законната лихва върху нея, считано от 13.08.2020г. до окончателното ѝ изплащане, представляваща обезщетение за причинените им неимуществени вреди, вследствие на смъртта на сина им Б. М. С.. Претендират присъждане на разноските за адвокатско възнаграждение по реда на чл. 38, ал. 2 от Закона за адвокатура.

Ответниците Х. Н. А. и С. А. А. считат, че исквете са изцяло неоснователни и молят същите да бъдат отхвърлени. Правят и възражение за съпричиняване. Претендират деловодни разноски.

Силистренският окръжен съд, след като взе предвид становищата на страните и обсъди събраните по делото доказателства, прие за установено следното от фактическа и правна страна:

Не се спори между страните в процеса, че Б. М. С. е син на М. А. М. и М. С. М.; че Х. Н. А. и С. А. А. са съсобственици на недвижим имот, находящ се на адрес гр. Дулово, общ. Дулово, обл. Силистра, ул. „Шуменско шосе“ № 55; че през месец август 2020 г. в имота на Х. Н. А. и С. А. А. са извършвани строително-монтажни работи по изграждане на втори етаж на съществуваща жилищна сграда; че във визирания период Б. М. С. е посещавал имота на Х. Н. А. и С. А. А., където е почиствал и метял строителни отпадъци; че на 13.08.2020г. Б. М. С. е паднал от строежа в имота на ответниците; че след инцидента с Б. М. С. е бил подаден сигнал по Националната система за спешни повиквания с единен европейски номер 112 и на място пристигнал екип, който оказал първа медицинска помощ на пострадалия и го транспортирал до болницата в гр. Силистра за допълнителни манипулации; че вследствие на падането си Б. М. С. получил съчетана травма, в резултат на която починал на 13.08.2020 г. Оспорват се всички останали твърдения и доводи на ищците.

Съгласно т.3 от ППВС № 4/30.10.1975 г., когато при ползване на дадена вещ са допуснати нарушения на предписани или общоприети правила, отговорността за поправяне на вредите е по чл. 45 или 49 от ЗЗД, а когато такива нарушения не са допуснати и са произлезли вреди от вещта, отговорността е по чл. 50 от ЗЗД, като тази отговорност е безвиновна и е за вреди, произтичащи само от обективно присъщи свойства, качества или дефекти на една вещ.

Фактическият състав на чл. 45, ал. 1 от ЗЗД, включва установяване на пет кумулативни предпоставки, а именно: извършено деяние, противоправност на същото, настъпили вреди, причинна връзка между противоправното деяние и вредоносният резултат и вина. Ищците следва да докажат наличието на противоправно деяние /действие или бездействие/, което им е причинило вреда и да установят с всички допустими доказателствени средства причинна връзка между противоправното поведение на децата и вредоносния резултат. Съгласно разпоредбата на чл. 45, ал. 2 от ГПК при извършено неправомерно увреждане вината на делинквента се предполага до доказване на противното, т.е. в настоящото производство презумпцията за вина на ответниците следва да бъде опровергана от тях.

Ищците твърдят, че семейство А. са извършвали високо рискова и строго регламентирана нормативно дейност- строителство на втори етаж на жилищната им къща, на височина почти 6 метра, без да спазят всички изисквания на ЗУТ и подзаконовите нормативни актове, уреждащи тази материята, както и на Закона за здравословни и безопасни условия на труд /ЗЗБУТ/. Като доказателства в тази насока ангажират писмени доказателства.

Видно от представената преписка от Дирекция „Инспекцията по труда“-гр. Силистра, представители на Инспекцията са извършили проверка за спазване на трудовото законодателство и осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд на процесния имот - строителен обект „пристройка и преустройство на съществуваща жилищна сграда и допълващо застрояване- търговски обект, находящ се в гр. Дулово, ул. Шуменско шосе № 55, собственост на ответниците, и са констатирали множество нарушения, свързани с осигуряването на здравословна и безопасна работна среда, като в тази връзка освен че са дадени задължителни предписания, са съставени и два акта за извършени административни нарушения- Акт №19- 001159/19.08.2020г.; Акт №19- 001160/19.08.2020г., по които впоследствие на ответника Х. Н. А. е издадени наказателни постановления.

Видно от протокол за извършена проверка № 2023111 /стр.165/, проверката на строежа на ответниците е извършена на 14.08.20г. и са констатирани следните нарушения: необезопасени стърчащите краища на арматурите на западната страна на първа етажна плоча, в нарушение на т.6.7 на Приложение №2 към чл.2, ал.2-изграждане на стоманобетонни конструкции от Наредба №2/22.03.2004. за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд при извършване на строителни и монтажни работи; необезопасени стърчащите краища на арматурите на изграждащата се втора етажна плоча, в нарушение т.6.7 на Приложение №2 към чл.2, ал.2-изграждане на стоманобетонни конструкции от Наредба №2/22.03.2004. за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд при извършване на строителни и монтажни работи; необезопасен срещу падане от височина северният контур на първа етажна плоча на къщата в нарушение на чл.61 от Наредба №2/22.03.2004г. за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд при извършване на строителни и монтажни работи; необезопасен срещу падане от височини източният контур на първа етажна плоча на къщата, в нарушение на чл.61 от Наредба №2/22.03.2004г. за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд при извършване на строителни и монтажни работи; необезопасен срещу падане от височини южния контур на първа етажна плоча на къщата в нарушение на чл.61 от Наредба №2/22.03.2004г. за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд при извършване на строителни и монтажни работи; необезопасени контури на изграждащата се втора жилищна плоча в нарушение на чл.61 от Наредба №2/22.03.2004г. Констатирано е също нарушение на чл. 16, ал.5 от ЗЗБУТ - възложителят не е извършил оценка на риска за здраве и безопасност при работа и не са предприети необходимите мерки за предотвратяване на риска на строителния обект..

Във връзка с така констатираните нарушения и за предотвратяване и отстраняване на вредните последици от тях, са издадени предписания за обезопасяване на строежа, включително и срещу падане от височини.

По делото са представени и актове от проверка на Община Дулово /стр. 232 и 233/, от които се установява, че възложителят – собственик е започнал строителство преди влизане с сила на издаденото разрешение за строеж №53/19.11.2020г. от главния архитект на община Дулово, като е открита строителна площадка без да е на.чен съставен протокол за откриване на строителна площадка и определяне на строителна линия и ниво за строежа- нарушения на чл.157, ал.2, ал.5 от ЗУТ, без на.чни договори, сключени със строителен надзор, лицензиран строител и авторски надзор- нарушения па чл. 161, ал.4, т.2, т.4 и т.5, във връзка с чл.224, ал.1, т.1 и т.5 от ЗУТ. Образувана е административно-наказателна преписка и е издадено НП № 1/05.02.2021 г. на Кмета на община Дулово./стр.227/. Междувременно със заповед на Кмета от 19.01.21г. /стр.224/ е спряно строителството и забранен достъпа до строежа.

Следователно в случая е на.це виновно бездействие на собствениците на строежа – настоящите ответници, чието задължение е било неговото обезопасяване.

Налице е и причинна връзка между тяхното виновно противоправно поведение и настъпилата вреда – падането на сина на ищците от втория етаж на необезопасения строеж, вследствие на което е настъпила и неговата смърт. От представените протоколи за оглед на местопроизшествието и съдебно-медицинска експертиза по досъдебното производство № 37/2020 г. по описа на ОСЛО при ОП- Силистра се установява, че причина за смъртта на наследодателя на ищците е именно тежката съчетана травма при падането; черепно- мозъчна-гърдна, счупването в областта на гърдната кост и ребрата, с контузия на органите в гърдната кухина, с на.чие на хематом в преденмедиастинум и пред гърдния гръбнак, прекъсване на гръбначния стълб, белодробна контузия и на.чие на дясностранен хемоторакс - всички те резултат от прякото свободно падане. От съдебно-медицинската експертиза е установено също, че лицето не е употребило алкохол и не е било алкохолно повлияно. В протокола за оглед е констатирана и височината, от която е паднало лицето - почти 6 метра /5,40м./. Експертът по назначената допълнителна съдебно-медицинска експертиза дава категорично заключение, че получените травми от падането на Билгин от такава височина са несъвместими с живота и неминуемо биха довели до смърт.

В случая е ирелевантен въпросът по собствено желание ли е работил на процесния строеж Б. М. или е бил нает от ответниците, като и в двата случая отговорността е тяхна, в качеството им на собственици - възложители по смисъла на Закона. От значение в случая е, че Билгин е бил в имота на ответниците, и в частност на строежа, с тяхна воля и съгласие. Видно от писмения

отговор, те приемат за безспорен факта, че във визирания период от време на време Билгин е посещавал имота им, където е почиствал и метял строителни отпадъци.

Дори и да се приеме, че пострадА.ят сам по собствени подбуди е помагал, възложителите са били длъжни да ограничат достъпа на трети лица до него, още повече, че същият е необезопасен от тях, неразрешен и в нарушение на множество законови изисквания на ЗУТ, ЗЗБУТ и другите подзаконови нормативни актове, уреждащи изискванията във връзка с него.

Предвид всичко изложено до тук, съдът счита че в случая са наА.це всички предпоставки на чл. 45, ал. 1 от ЗЗД за реА.зиране отговорността на ответниците.

С оглед на това съгласно чл. 51, вр. чл. 52 от ЗЗД на наследниците на увреденото лице се дължи обезщетение за причинените им от деянието неимуществени вреди, които в конкретния случай имат характера на претърпени болки и страдания.

С т. II от Постановление № 4/1968 г. на Пленума на ВС са дадени задължителни указания по приложението на чл. 52 от ЗЗД и е утвърдена съдебна практика в тази насока, съгласно която при обезщетение при смърт следва да се вземат предвид възрастта на увредения, степента на родствената близост между него и лицето, което претендира обезщетение, действителните отношения помежду им, обстоятелствата, при които е настъпила смъртта и пр. Също така следва да бъдат съобразени обществено икономическите условия, икономическото състояние и финансовия и социален стандарт в страната, към момента на настъпването на вредите. Всичко това се сочи с уговорката, че по начало изживените скръб, мъка и страдания от тази загуба на много близък човек са вреди, които житейски не могат да намерят материален еквивалент, но законът се стреми максимално да се доближи до такъв.

Съобразявайки всичко това и доколкото паричния еквивалент на причинените неимуществени вреди се определя от съда по справедливост, то настоящия съдебен състав намира, че претърпените от всеки родител на починалия Б. вреди се остойностяват до размера на 100 000лв. На първо място следва да бъде отчетена близостта на родствената връзка между ищците и пострадА.я, която е и най-силна. ВЛ изрично посочва, че при родителите скръбта, потиснатостта, мислите за загубата на детето им ще присъства в живота им неотлъчно от тук насетне предвид естеството на връзката. Освен това следва да се съобрази и фактът, че той е бил упора за родителите си – живели са в едно домакинство, грижил се е за тях и им е помагал, водил ги е на лекар и т.н., а и не на последно място, че към датата на инцидента той е бил на 43 годишна възраст - активна трудоспособна възраст, която предполага освен физическа помощ за родителите си в бита им, така и финансова помощ. За болките и страданията на ищците свидетелства и другият техен син, пояснявайки че те трудно понасят загубата на брат му, като се е влошило и здравословното им състояние, което и без друго е било разклатено. Св. Б. С. заявява, че е нямало дразги между майка му и баща му и Б., а се радвА. на едни близки и спокойни отношения.

Сочейки горния размер обезщетение, съдът съобразява и икономическата обстановка в страната за процесния период, когато е настъпило фаталното събитие.

Ищците правят възражение за съпричиняване от страна на пострадА.я, което следва да бъде отчетено при присъждане на обезщетението.

Намаляването на обезщетението за вреди от деликт на основание чл. 51, ал. 2 ЗЗД е обусловено от наА.чие на причинна връзка между поведението на пострадА.я и произлезлите вреди. С ППВС № 17/18.11.1963 г. – т. 7 по приложение разпоредбите на чл. 51, ал. 2 ЗЗД е прието, че обезщетението за вреди от непозволено увреждане се намалява, ако и самият пострадал е допринесъл за тяхното настъпване, че е от значение наА.чието на причинна връзка между поведението на пострадА.я и настъпилия вредоносен резултат, а не и на вина. Следователно, за да е наА.це съпричиняване по смисъла на чл. 51, ал. 2 ЗЗД, пострадА.ят трябва обективно да е допринесъл за вредоносния резултат, създавайки условия или улеснявайки с поведението си неговото настъпване, независимо дА. е действал или бездействал виновно. Релевантен за съпричиняването и за прилагането на чл. 51, ал. 2 ЗЗД е само онзи конкретно установен принос на пострадА.я, без който не би се стигнало /наред с неправомерното поведение на деликвента/ до увреждането като неблагоприятен резултат. Правните последици от съпричиняването и значението му за размера на обезщетението, което увреденият има право да получи като паричен еквивалент на произлезлите от деликта вреди, изключват допустимостта съдът да обосновава изводите си за съпричиняване с вероятности или с предположения. /така и в решение № 151 от 12.11.2012 година по търг. дело № 1140/2011 година, II т.о., решение № 154 от 31.10.2011 година по търг. дело №

977/2010 г./ В този смисъл доводите на ответниците за възникване на инцидента вследствие на.чното заболяване у сина на ищците – рецидивиращо депресивно разстройство и предписани медикаменти, водещи до промяна в поведението, допринесли за инцидента, са несъстоятелни. Конкретни доказателства за прием на лекарства и за съществуващо такова неадекватно състояние или поведение у Б. към момента на инцидента, поради това му невротично разстройство, липсват. Не е доказано пострадА.ят да е приемал непосредствено преди инцидента никакви лекарства, като самото заболяване, което е имал, само по себе си не води задължително до описаните странични ефекти в експертизата, според вещото лице.

В същото време съдът счита, че е на.це допринасяне на пострадА.я за увреждането, тъй като той, намирайки се на опасно за живота му място не е проявил завишено внимание. Това е така, тъй като макар и невиновно, Б. сам е отишъл на опасна близост до ръба на плочата, с което се поставил в рисковата ситуация да падне. По този начин е съпричинил увреждането, неполагайки дължимата грижа към себе си и не проявявайки нужното внимание, изискуемо според неписаните житейски правила. Съпричиняването се характеризира с поредица от действия и бездействия, причастни както към създаването на предпоставки, така и към улесняване настъпването на инцидента, с които пострадА.ят е поставил на сериозна и пряка опасност живота си и същото в голяма степен е допринесло за смъртта му. Довод в тази насока съдът черпи и от възприетото в решение № 1429/10.11.1993 г. по гр. дело № 86/93 г. на ВКС, IV г. о., че неизпълнението или лошо изпълнение на някои от задълженията по безопасността на труда от страна на работника е основание за съпричиняване на вредоносния резултат по реда на чл. 51, ал. 2 ЗЗД при на.чие на деликтна отговорност.

Това поведение на пострадА.я, допринасящо за вредоносния резултат, следва да бъде отчетено като съпричиняващо при определяне размера на обезщетението съгласно разпоредбата на чл. 51, ал.2 от ЗЗД, като съдът определя съпричиняването процентно в размер на 55 %.

Ето защо исковите следва да се уважат до размера на 45 000 лв. за всеки от ищците, ведно със законната лихва върху тази сума, считано от деня на увредата – 13.08.20г.

Предвид изхода на процеса, на адвоката на ищцовите страни следва да се присъди възнаграждение в размер на 6 000 лв. за защита на ищците съгл. чл. 38, ал.2 ЗА във вр. с чл. 7, ал.2, т.4 НМРАВ /по 3 000 лв. за всеки от тях/. На ответниците следва да се присъдят разноски в размер на 313 лв. съобразно отхвърлената част от иска. Същите са направили такива в размер на 3 130 лв. /3 000 лв. – заплатен адв.хonorар и 130 лв. – депозит за ВЛ/.

Съобразно уважената част от исковите ответниците следва да заплатят и по сметка на СОС сумата от 3 600 лв.- ДТ /по 1 800 лв. за всеки от уважените искове/, както и сумата от 30 лв. за съдебно – психиатричната експертиза, тъй като ищците са освободени от такси и разноски в производството.

Мотивиран от гореизложеното, Силистренският окръжен съд

РЕШИ:

ОСЪЖДА Х. Н. А. и С. А. А. , двамата от гр. Дулово, да заплатят на М. А. М., , от с. Черник, община Дулово, сумата от 45 000 лв. /четиридесет и пет хиляди лева/, представляваща обезщетение за неимуществени вреди, изразяващи се в болки и страдания, причинени от смъртта на сина й Билгин Мехмед С. в резултат от падане от необезопасен строеж, собственост на Х. Н. А. и М. А. М., ведно със законната лихва върху тази сума, считано от 13.08.2020г. до окончателното й изплащане, и ОТХВЪРЛЯ предявения иск за горницата, като частичен от сумата от 100 000 лв., до претендирания частично размер, възлизащ на сумата от 50 000 /петдесет хиляди лева/лв.

ОСЪЖДА Х. Н. А. и С. А. А. , двамата от гр. Дулово, да заплатят на М. С. М., , от с. Черник, община Дулово, сумата от 45 000 лв. /четиридесет и пет хиляди лева/, представляваща обезщетение за неимуществени вреди, изразяващи се в болки и страдания, причинени от смъртта на сина му Б. М. С. в резултат от падане от необезопасен строеж, собственост на Х. Н. А. и М. А. М., ведно със законната лихва върху тази сума, считано от 13.08.2020г. до окончателното й

изплащане, и ОТХВЪРЛЯ предявения иск за горницата, като частичен от сумата от 100 000 лв., до претендирания частично размер, възлизащ на сумата от 50 000 /петдесет хиляди лева/лв.

ОСЪЖДА Х. Н. А. и С. А. А. , двамата от гр. Дулово, да заплатят на адв. Г. И. от Добричка адвокатска колегия, с личен № 19000027093, сумата от 6 000 /шест хиляди лева/ - адвокатски хонорар за осъществена адвокатска защита на М. А. М. и С. М..

ОСЪЖДА М. А. М., , и М. С. М., , двамата от с. Черник, община Дулово, да заплатят на Х. Н. А. и С. А. А. , двамата от гр. Дулово, сумата от 313 /триста и тринадесет лева/лв. – разноси по делото.

ОСЪЖДА Х. Н. А. С. А. А. , двамата от гр. Дулово, да заплатят по сметка на Силистренски окръжен съд сумата от 3 600 лв.- ДТ /по 1 800 лв. за всеки от уважените истреби/ и 30 лв. за изготвената съдебно – психиатричната експертиза.

Решението подлежи на обжалване пред Варненски апелативен съд в двуседмичен срок от връчването му на страните по делото.

Съдия при Окръжен съд – Силистра: _____